Davette ve Davetçide Bulunması Gereken Özellikler

5. Davetçi hikmet sahibi olmalıdır

Hikmet Kur'an'ın üzerinde önemle durduğu kavramlardandır. Allah bu ahlakı Peygamberlerine vermek suretiyle onun önemine dikkat çekmiş, tüm insanlığın hayra ulaşmak için hikmete ihtiyaçlarının olduğunu belirtmiştir.

"Biz onun (Davud'un) mülkünü sağlamlaştırdık ve ona **hikmeti** verdik." (38/Sa'd, 20)

"Biz Lokman'a Allah'a şükretmesi için **hikmeti** verdik." (31/Lokman, 12)

"Allah sana Kitab'ı ve hikmeti indirdi ve daha önce bilmediklerini öğretti. Şüphesiz Allah'ın senin üzerindeki ihsanı pek büyüktür." (4/Nisa, 113)

İmam Buhari ve Müslim Ebu Zer'den rivayet ettiler. Allah Rasulü miraca yükselişini anlatırken;

"(…)Ben evdeydim. Evimin tavanı açıldı. Cibril indi. Benim göğsümü yardı. Elinde bulunan zemzem suyuyla yıkadı. Sonra içi **iman ve hikmetle** dolu olan altından bir tası göğsüme boşalttı. Göğsüm iman ve hikmetle dolduktan sonra, göğsümü kapattı. Sonra benimle semaya yükseldi."

Allah'a kulluk yapan her Müslümanda bulunması güzel olan hikmet, davet görevini üstlenmiş Müslümanlarda zorunlu olarak bulunmalıdır. Çünkü Allah davette hikmeti emretmiştir. Allah'ın emirleri ise vucubiyete delalet eder.

"O, hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilirse ona çokça hayır verilmiş olur. Ama sadece akıl sahipleri düşünüp ibret alır" (2/Bakara, 269)

" **Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır** ve onlarla en güzel şekilde mücadele et. Muhakkak Rabbin, yolundan sapanları en iyi bilendir. O doğru yola girenleri de en iyi bilendir." (16/Nahl, 125)

Hikmetin tanımı;

Arap lugatında hikmet; insanın nefsinde hayrı harekete geçiren uyarıcı, adalet, sözde ve fiilde isabet, işi en güzel şekilde yapmak, her şeyi yerli yerine koymak, insanı güzel olmayan şeylerden alıkoyan ahlak anlamında kullanılmıştır.

Şer'i olarak yapılan açıklamalar da lugat anlamından uzak değildir.

'Hikmet, nübüvvettir.' (Suddi)

'Kur'an'ı ve onun nasih, mensuh, muhkem, müteşabih fıkhını bilmektir.' (İbni Abbas)

'Söz ve amelde doğruya isabettir.' (Mücahid)

'Hikmet Allah'ın dinini bilmek, onda fıkıh sahibi olmak ve onun emirlerine uymaktır.' (Malik; Görüşler için Bakara 269. ayet tefsirine Kurtubi'den bakınız.)

'Yapılması gereken şeyi yapılması gereken şekilde ve zamanda yapmak hikmettir. (İbnu'l Kayyım, Medaric, 2/479.)

Hikmet kavramının çarptırılması;

İçi boşaltılan kavramlardan biri de hikmettir. Hikmet belli bir kalıba hapsedilerek yumuşaklık olarak tanımlanmış ve ona uymayan davet metodu, hikmetsiz olarak yaftalanmıştır. Oysa hikmet, yerli yerinde amel etmektir. Yumuşaklığın gerekli olduğu yerde yumuşaklık, sertliğin gerektiği yerde de sertliktir hikmet.

Bunun en güzel örneği Musa'nın aleyhisselam Firavun'a yollanmasıdır. Allah ona şöyle emretti.

"(…)Ona yumuşak söz söyleyin, umulur ki öğüt alır yahut korkar."

Musa aleyhisselam onunla bu üslupla konuştu. Ancak o tehditler savurunca Musa'nın aleyhisselam üslubu değişti. Hikmetin gereği olarak ona, onun anlayacağı dilden konuştu.

"(…)Firavun ona:'Doğrusu ey Musa, ben seni büyülenmiş sanıyorum' demişti. Demişti ki: 'Andolsun bunları ancak göklerin ve yerin Rabbinin görülen belgeler olarak indirdiğini bilmişsindir. Ey Firavun! Ben de seni helak olmuş sanıyorum." (17/İsra, 101-102)